

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ח בניסן התשפ"ד
16 באפריל 2024
123/2024

חשבונות לאומיים: אומדן שלישי לרבעון הרביעי של שנת 2023 - התוצר המקומי הגולמי ירד ב-21.0% בחישוב שנתי (5.7% בחישוב רבעוני) National Accounts: Third Estimate for Fourth Quarter of 2023 - GDP decreased at Annual Rate of 21.0% (5.7% at Quarterly rate)

הרבעון הרביעי של שנת 2023 לעומת הרבעון השלישי של שנת 2023 (שינוי מנוכה עונתיות בחישוב שנתי במחירי שוק¹):

- ירידה של 21.0% בתמ"ג (5.7% בחישוב רבעוני).
- ירידה של 34.1% בתמ"ג העסקי (9.9% בחישוב רבעוני).
- ירידה של 26.9% בהוצאה לצריכה פרטית (7.5% בחישוב רבעוני).
- ירידה של 67.9% בהשקעות בנכסים קבועים (24.7% בחישוב רבעוני).
- עלייה של 83.7% בהוצאה לצריכה ציבורית (16.4% בחישוב רבעוני).
- ירידה של 22.5% ביצוא הסחורות ושירותים (6.2% בחישוב רבעוני).
- ירידה של 42.4% ביבוא הסחורות והשירותים (12.9% בחישוב רבעוני).

התכווצות המשק ברבעון הרביעי של שנת 2023 הושפעה באופן ישיר מפרוץ מלחמת חרבות הברזל ב-7 באוקטובר.

הרכב התוצר המקומי הגולמי השתנה בעקבות גיוס המילואים הנרחב, תשלומים עבור דיור חלופי למפונים בהתאם לתוכנית הממשלתית, העדר כוח עבודה בענף הבינוי ועוד.

¹ שינויים בחישוב שנתי: $1 - \left(\frac{X_t}{X_{t-1}}\right)^4$, כאשר X היא סדרה רבעונית מנוכת עונתיות במחירי 2015, ו-t הוא הרבעון

הנאמד. החישוב נועד להציג את השינוי בין תקופות בקנה מידה אחיד, ברמה שנתי, לצורך ביצוע השוואות.

הרבעון הרביעי של שנת 2023 לעומת הרבעון הרביעי של שנת 2022 (שינוי מנוכה עונתיות במחירי שוק):

- ירידה של 4.1% בתמ"ג.
- ירידה של 8.3% בתמ"ג העסקי.
- ירידה של 7.9% בצריכה הפרטית.
- ירידה של 22.0% בהשקעה בנכסים קבועים.
- עלייה של 20.7% בהוצאה לצריכה ציבורית.
- ירידה של 4.6% ביצוא הסחורות ושירותים.
- ירידה של 15.2% ביבוא הסחורות והשירותים.

שנת 2023 לעומת שנת 2022 שינוי כמותי באחוזים במחירי שוק:

- עלייה של 2.0% בסך התוצר המקומי הגולמי וירידה של 0.2% בתוצר לנפש
- עלייה של 1.2% בסך התוצר המקומי של המגזר העסקי
- ירידה של 0.7% בהוצאה לצריכה פרטית וירידה של 2.8% בהוצאה לצריכה פרטית לנפש
- ירידה של 1.8% בהשקעות בנכסים קבועים
- עלייה של 7.9% בהוצאה לצריכה ציבורית
- ירידה של 0.8% ביצוא הסחורות והשירותים
- ירידה של 6.6% ביבוא הסחורות והשירותים

עדכון נתוני החשבונות הלאומיים לשנים 1995-2023 בעקבות שינויים מתודולוגיים ושילוב מידע חדש שהתקבל במהלך השנה ממקורות שונים יתפרסם ב 18.8.2024.

[מידע כללי על מדיניות העדכונים](#)

המקורות העומדים לרשות המשק (התוצר המקומי הגולמי והיבוא)

התוצר המקומי הגולמי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות, ירד ברבעון הרביעי של שנת 2023 ב-21.0% בחישוב שנתי לעומת הרבעון הקודם (5.7% בחישוב רבעוני).

התוצר המקומי הגולמי לנפש ירד ב-22.4% בחישוב שנתי (6.1% בחישוב רבעוני).

להלן השינויים בתוצר המקומי הגולמי במחירים קבועים (באחוזים) לאחר ניכוי השפעת העונתיות בהשוואה לתקופות קודמות:

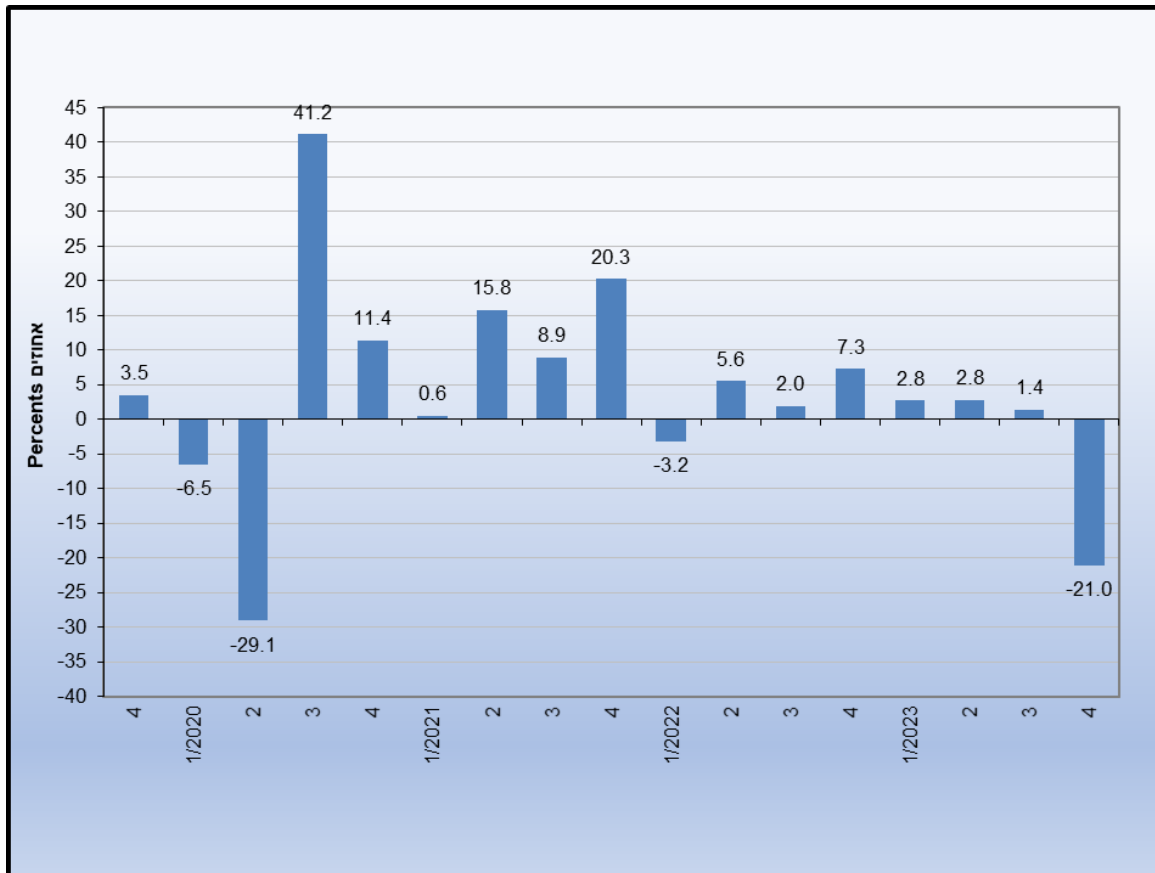
רבעון	2023/1	2023/2	2023/3	2023/4
כל רבעון לעומת קודמו בחישוב רבעוני	0.7	0.7	0.4	-5.7
כל רבעון לעומת קודמו בחישוב שנתי	2.8	2.8	1.4	-21.0
כל רבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד	4.4	3.7	3.6	-4.1

בסיכום שנת 2023 עלה התוצר המקומי הגולמי ב-2.0% לעומת שנת 2022 והתוצר המקומי הגולמי לנפש ירד ב-0.2%. כך עולה מסיכום האומדנים של החשבונות הלאומיים לשנת 2023.

תוצר מקומי גולמי לנפש - נתונים מנוכי עונתיות

תוצר מקומי גולמי - מנוכי עונתיות
 שינוי כמותי לעומת רבעון קודם בחישוב שנתי

להלן פירוט נוסף של האומדנים, לאחר ניכוי השפעת העונתיות בחישוב שנתי:

התוצר המקומי הגולמי במחירי בסיס (שווה לתוצר המקומי, במחירי שוק, פחות מיסים ששולמו על מוצרים בתוספת תמיכות על המוצרים שהתקבלו ע"י היצרנים) ירד ברבעון הרביעי של שנת 2023 בשיעור של 19.8% בחישוב שנתי.

להלן השינויים של התוצר המקומי הגולמי ורכיביו במחירי בסיס ברבעון הרביעי של שנת 2023 לעומת הרבעון השלישי של שנת 2023 (באחוזים, שינויים מנוכי עונתיות בחישוב שנתי):
 לפי מגזר (במחירי בסיס):

תוצר מקומי גולמי לפי מגזר:

סה"כ תוצר מקומי גולמי	שירותי דיור	שירותים ציבוריים ומלכ"רים	עסקי
-19.8	-5.4	53.1	-33.2

תוצר מקומי גולמי לפי ענף (במחירי בסיס):

סה"כ המגזר העסקי ומזה ענפים נבחרים:

שירותים, פיננסים, שירותים עסקיים אחרים	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	מידע ותקשורת	מסחר, שירותי אוכל והארוחה	בינוי	תעשייה, כריה וחציבה	סה"כ מגזר עסקי	-
-5.6	-19.4	-3.7	-12.9	-41.8	-5.4	-9.6	כל רבעון לעומת קודמו בחישוב רבעוני
-20.7	-57.8	-14.1	-42.5	-88.5	-19.9	-33.2	כל רבעון לעומת קודמו בחישוב שנתי
-0.1	-18.4	2.2	-13.4	-38.6	-3.2	-7.0	כל רבעון לעומת הרבעון המקביל אשתקד

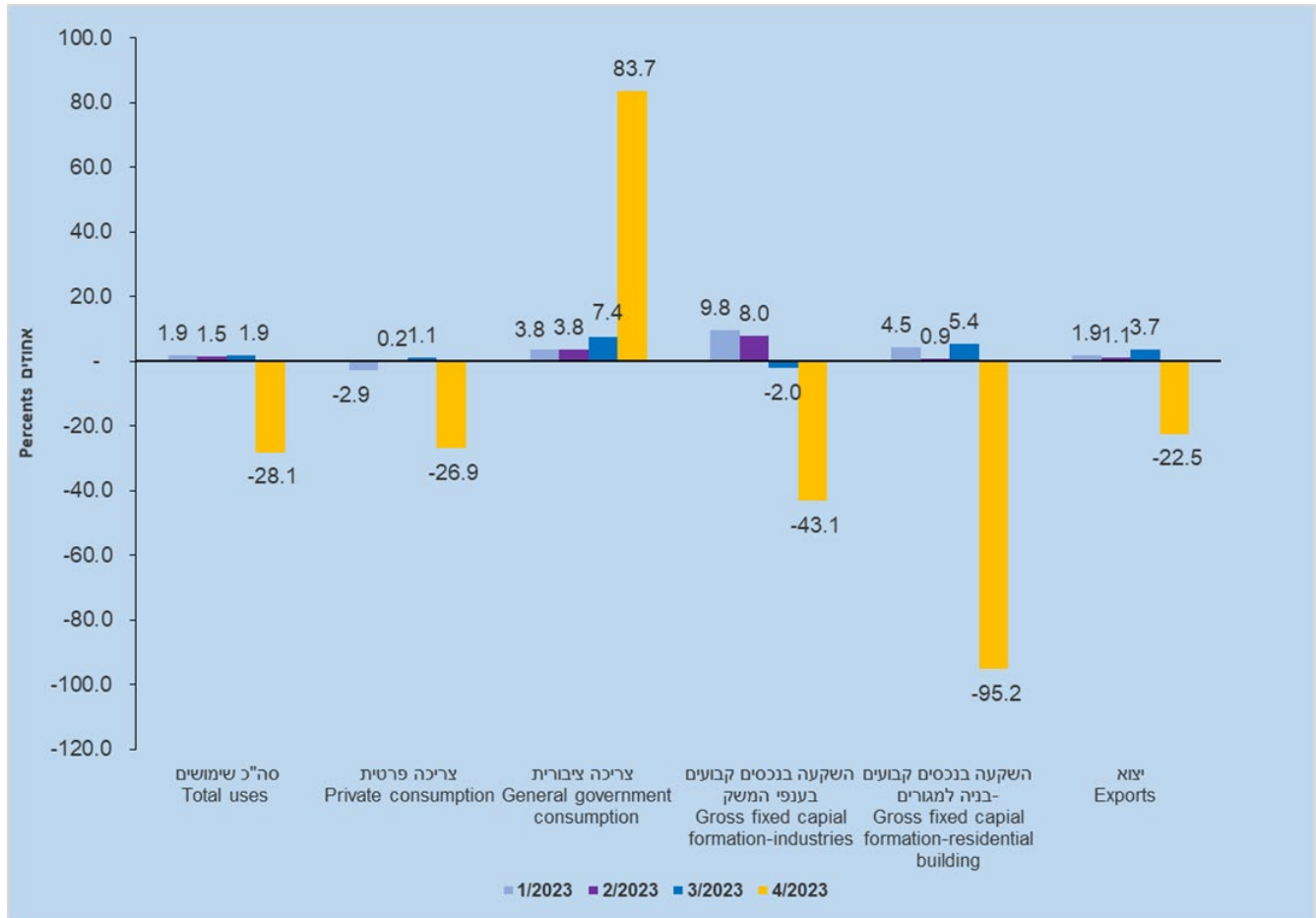
יבוא הסחורות והשירותים ירד ברבעון הרביעי של השנה ב-42.4% בחישוב שנתי (12.9% בחישוב רבעוני) לאחר עלייה של 3.2% ברבעון הקודם.

יבוא השירותים שהושפע מאוד מהירידה ביציאה של ישראלים לחו"ל ירד ב-67.9% בחישוב שנתי (24.7% בחישוב רבעוני). הירידה ביבוא השירותים משקפת ירידה של 63.3% בחישוב שנתי ביבוא השירותים למעט תיירות (22.2% בחישוב רבעוני), בעיקר בגלל ירידה חדה בתשלום על טיסות בחברות זרות, כאשר יבוא שירותי התיירות ירד ב-80.7% (33.7% בחישוב רבעוני). יבוא הסחורות האזרחיות ירד ב-35.1% בחישוב שנתי (10.2% בחישוב רבעוני) כאשר היבוא הביטחוני עלה ב-240.3% בחישוב שנתי (35.8% בחישוב רבעוני).

יבוא היהלומים ירד ברבעון הרביעי לאחר עלייה ברבעון הקודם, כך שיבוא הסחורות והשירותים למעט יבוא ביטחוני, אוניות, מטוסים ויהלומים ירד ברבעון הרביעי של 2023 ב-45.5% בחישוב שנתי (14.1% בחישוב רבעוני).

סך המקורות שעמדו לרשות המשק מתוצר מקומי ומיבוא ירד ב-28.1% בחישוב שנתי (7.9% בחישוב רבעוני) לאחר עליה של 1.9% ברבעון הקודם.

**השימושים במקורות (ההוצאות לצריכה, להשקעה וליצוא)
שינוי כמותי בחישוב שנתי, מנוכה עונתיות**

ההוצאה לצריכה פרטית

ההוצאה לצריכה פרטית, ירדה ב-26.9% ברבעון הרביעי של שנת 2023 בחישוב שנתי (7.5% בחישוב רבעוני), לאחר עלייה של 1.1% בחישוב שנתי ברבעון השלישי. הצריכה הפרטית לנפש ירדה ב- 28.2% בחישוב שנתי (7.9% בחישוב רבעוני).

הירידה בהוצאה לצריכה הפרטית לנפש ברבעון הרביעי של 2023 נובעת מירידה של 29.8% בחישוב שנתי (8.5% בחישוב רבעוני) בצריכה פרטית שוטפת לנפש (ההוצאות למזון, משקאות וטבק, לשירותים אישיים, לדיור, לדלק וחשמל לאחזקת בית, ולמוצרי תעשייה לצריכה שוטפת) כאשר הירידות החדות ביותר היו בהוצאות על אירוח, הסעדה והובלת נוסעים.

ההוצאה למוצרים בני-קיימה למחצה לנפש (ההוצאה על הלבשה והנעלה, טקסטיל לבית, כלי עבודה ובית קטנים חשמליים, מוצרי בידור ופנאי וחפצים אישיים) ירדה ברבעון הרביעי של 2023 ב-59.3% בחישוב שנתי (20.1% בחישוב רבעוני) ירידה משמעותית הייתה בהוצאה להלבשה והנעלה 77.4% בחישוב שנתי (31.1% בחישוב רבעוני).

ההוצאה לצריכת מוצרים בני קיימה לנפש ירדה ב-4.1% ברבעון למרות העלייה המשמעותית ברכישת כלי רכב 177.3% בחישוב שנתי (29.0% בחישוב רבעוני). ההוצאה לרכישת ציוד משק הבית כגון: מקררים, מכונות כביסה, מזגנים ירדה בשיעור של 15.0% בחישוב שנתי (4.0% בחישוב רבעוני) וההוצאות לריהוט ותכשיטים ירדו ב 62.9% בחישוב שנתי (22.0% בחישוב רבעוני).

ההוצאה לצריכה ציבורית

ההוצאה לצריכה ציבורית עלתה ב-83.7% בחישוב שנתי ברבעון הרביעי של שנת 2023 (16.4% בחישוב רבעוני).

ההוצאה לצריכה אזרחית עלתה ב-45.5% בחישוב שנתי (9.8% בחישוב רבעוני) ברבעון הרביעי של שנת 2023. ברבעון זה הקניות נטו עלו ב-133.2% בחישוב שנתי (23.6% בחישוב רבעוני), עליה זו משקפת את ההוצאות החריגות של הממשלה בעקבות מלחמת "חרבות הברזל", בין היתר, הוצאות עבור שהיית מפונים בבתי מלון.

התמורה לשכירים (שמשקפת את שעות העבודה בפועל) והמיסים על היצור הכלולים בהוצאה לצריכה האזרחית ירדו ב 2.2% בחישוב שנתי.

ההוצאה לצריכה ביטחונית עלתה ב-548.4% בחישוב שנתי (59.6% בחישוב רבעוני) ברבעון הרביעי של שנת 2023. עליה חריגה זו נובעת מההוצאות הביטחוניות הרבות שהיו לממשלה בעקבות מלחמת "חרבות הברזל", בין היתר הוצאות עבור תגמולי מילואים.

השקעות בנכסים קבועים

ההשקעה בנכסים קבועים (ההשקעה בבתי מגורים והשקעות ענפי המשק בבנייה, בציוד וכלי תחבורה) ירדה ברבעון הרביעי של 2023 ב-67.9% בחישוב שנתי (24.7% בחישוב רבעוני).

ההשקעות בבניה למגורים ירדו ב 95.2% בחישוב שנתי (53.2% בחישוב רבעוני), כאשר ההשקעות בבניה לא למגורים ועבודות בנייה אחרות ירדו ב- 73.6% (28.3 בחישוב רבעוני) כך שסך ההשקעה בבניה ירדה ב - 88.2% בחישוב שנתי (41.4% בחישוב רבעוני).

הירידות החריגות בהשקעות בבנייה נובעות בעיקר ממחסור חמור בעובדים בענף הבינוי. ההשקעות ברכישת כלי תחבורה יבשתיים עלו בצורה משמעותית.

ההשקעות במכונות וציוד אחר (לא כולל ציוד ICT - ציוד ענפי טכנולוגיות המידע והתקשורת) ירדו ב-19.3% בחישוב שנתי כאשר ההשקעות בענפי ה-ICT ירדו ב-3.1% בחישוב שנתי. ההשקעה במוצרי קניין רוחני ירדה ב-16.0% בחישוב שנתי.

יצוא הסחורות והשירותים

יצוא הסחורות והשירותים (למעט יהלומים וחברות הזנק) ירד ברבעון הרביעי של 2023 ב-24.3% בחישוב שנתי (6.7% בחישוב רבעוני).

יצוא השירותים ירד ב- 22.5% בחישוב שנתי (6.2% בחישוב רבעוני) כאשר יצוא השירותים האחרים שאינו כולל תיירות וחברות הזנק ירד ב- 13.8%.

היצוא התעשייתי (למעט יהלומים) ירד ברבעון הרביעי של 2023 ב- 12.8% בחישוב שנתי.

בנוסף, חלה ירידה ביצוא היהלומים ועלייה ביצוא חברות ההזנק, כך שסך כל יצוא הסחורות והשירותים ירד ב- 22.5% בחישוב שנתי (6.2% בחישוב רבעוני) ברבעון הרביעי של שנת 2023.